

# Podejście systemowe w pracy z rodziną - opis przedmiotu

| Informacje ogólne   |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu    | Podejście systemowe w pracy z rodziną    |
| Kod przedmiotu      | 14.4-WP-PSChM-PSPR                       |
| Wydział             | <a href="#">Wydział Nauk Społecznych</a> |
| Kierunek            | Psychologia                              |
| Profil              | ogólnoakademicki                         |
| Rodzaj studiów      | jednolite magisterskie                   |
| Semestr rozpoczęcia | semestr zimowy 2022/2023                 |

| Informacje o przedmiocie        |                                                                      |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Semestr                         | 8                                                                    |
| Liczba punktów ECTS do zdobycia | 5                                                                    |
| Występuje w specjalnościach     | Psychologia edukacyjna i wychowawcza                                 |
| Typ przedmiotu                  | obowiązkowy                                                          |
| Język nauczania                 | polski                                                               |
| Sylabus opracował               | <ul style="list-style-type: none"><li>dr Marzanna Farnicka</li></ul> |

| Formy zajęć |                                         |                                        |                                            |                                           |                     |
|-------------|-----------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------|
| Forma zajęć | Liczba godzin w semestrze (stacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne) | Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne) | Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne) | Forma zaliczenia    |
| Wykład      | 15                                      | 1                                      | -                                          | -                                         | Egzamin             |
| Ćwiczenia   | 15                                      | 1                                      | -                                          | -                                         | Zaliczenie na ocenę |

## Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest:

- zapoznanie studentów ze specyfiką podejścia systemowego w pracy z rodzinami,
- poznanie sposobów i zasad pracy systemowej z rodziną,
- kształtowanie umiejętności analizowania zachodzących procesów w rodzinie z punktu widzenia podjęcia systemowego.

## Wymagania wstępne

Wiedza z przedmiotów: psychologia rodziny, psychologia społeczna oraz psychologia rozwoju człowieka w cyklu życia.

## Zakres tematyczny

Zagadnienia na wykładzie:

Ogólna teoria systemów L. von Bertalanffy’ego. Zastosowania teorii systemów w naukach społecznych (G. Bateson, M.Mead, R.Laing, P.Watzlawik).

Podstawowe terminy-systemy zamknięte i otwarte, sprzężenia zwrotne dodatnie i ujemne, homeostaza, entropia, ekwifinalność i ekwipotencjalność, cyrkularność.

Rodzina jako system. Systemowe typologie rodzin – W.R.Beavers, L.L.Constantine, D.H.Olson.

Problematyka ćwiczeń

Systemowa terapia rodziny i jej odmiany (szkoły: H.Stierlina, M.Selvini-Palazzoli, M.Bowena, C.Whitakera i inne).

Aranżowanie sesji psychoedukacyjnych i terapeutycznych.

Zasady, techniki i zakres stosowania podejścia systemowego w pracy z rodziną.

Analiza przypadków.

## Metody kształcenia

Wykład tradycyjny, praca z tekstem, praca w grupach, dyskusja, ćwiczenia w parach, analiza przypadków, projekt.

## Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

| Opis efektu | Symbole efektów | Metody weryfikacji | Forma zajęć |
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|
|-------------|-----------------|--------------------|-------------|

| Opis efektu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Symbole efektów | Metody weryfikacji                                                                                         | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Student analizuje złożone i różnicowane zjawiska społeczne z systemowej perspektywy, rozumie znaczenie innych koncepcji psychologicznych w tworzeniu ujęcia systemowego, wyjaśnia w pogłębiony sposób rozwojowe podejście do systemu rodzinnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">K_W01</a></li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• sprawdzian z progami punktowymi</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykład</li> <li>• Ćwiczenia</li> </ul>                    |
| Student w pogłębiony sposób analizuje rozpoznane problemy w rodzinie z punktu uwzględniając ich społeczny i systemowy kontekst .Student analizuje zjawiska społeczne z systemowej perspektywy, rozumie znaczenie innych koncepcji psychologicznych w tworzeniu ujęcia systemowego, wyjaśnia rozwojowe podejście do systemu rodzinnego. Student w pogłębionym stopniu rozumie wychowanie w ujęciu systemowym, jego strukturę, właściwości i dynamikę (F.1.W3). Student w pogłębionym stopniu zna i rozumie rolę wspierania rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym, szczególnie w kontekście radzenia sobie z wyzwaniami i zadaniami rozwojowymi (F2.W5).Student uwzględnia społeczny kontekst analizowanych zaburzeń. Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady wspomagania rozwoju ucznia w systemie rodzinnym, komunikowania się poszczególnych członków rodziny w kontekście problemów rozwojowych dziecka oraz rozumie techniki i metody usprawniania komunikacji wewnątrzrodzinnej (F.2.W6). |                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">K_W04</a></li> <li>• <a href="#">K_W13</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• projekt</li> <li>• sprawdzian z progami punktowymi</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykład</li> <li>• Ćwiczenia</li> </ul> |
| Student rozpoznaje zjawiska i stany dezadaptacyjne z perspektywy systemowej . Potrafi wykorzystując złożoną wiedzę o systemach rodzinnych diagnozować problemy uczniów i wspierać ich i opiekunów w przezwyciężaniu trudności (F.1.U3) oraz wspierać rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i wspieraniu wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży (F.1.U5).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">K_U01</a></li> <li>• <a href="#">K_U10</a></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• projekt</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ćwiczenia</li> </ul>                                                              |
| Student jest świadomy ograniczeń podejścia systemowego. Jest też gotów do nawiązywania skutecznego dialogu z uczniem i jego rodzicami na temat jego rozwoju, jego miejsce w systemie rodzinnym i znaczenia przekazywanych zasad dla jego funkcjonowania (F1.K1; F.2.K1).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">K_K02</a></li> </ul>                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• aktywność w trakcie zajęć</li> <li>• projekt</li> <li>• sprawdzian</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wykład</li> <li>• Ćwiczenia</li> </ul>                      |

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia - na ocenę z ćwiczeń składają się: pozytywna ocena z projektu (60%), ocena z aktywności na zajęciach zarówno w pracy w grupach jak i indywidualanej (40%).

Wykład - ocena z egzaminu w formie pisemnej (warunkiem uzyskania pozytywnej oceny jest przekroczenie progu 50% poprawnych odpowiedzi) .

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest pozytywna ocena z ćwiczeń.

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią ocen z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

- Górnjak L., Józefik B, (red.), Ewolucja myślenia systemowego w terapii rodzin: od metafory cybernetycznej do dialogu i narracji, Kraków 2003.
- Ludewig K., Terapia systemowa: podstawy teoretyczne i praktyka, Gdańsk 1995.
- Radochoński M . , Psychoterapia rodzinna w ujęciu systemowym, Rzeszów 1984.
- Satir V. ,Rodzina .Tu powstaje człowiek, Gdańsk 2000.
- Carr, Alan. "Evidence based practice in family therapy and systemic consultation II."Journal of Family Therapy 22.3 (2000): 273-295.

Literatura uzupełniająca

- Deissler K., Terapia systemowa jako dialog: odkrywanie samego siebie?, Kraków 1998.
- Von Bertallanfy L.,Ogólna teoria systemów, Warszawa 1984.
- Namysłowska I., Terapia rodzin, Warszawa 1997.
- Napier A , Whitaker C. ,Rodzinna karuzela: terapia rodzin bez tajemnic, Kraków 2006.
- Satir V. , Terapia rodzin, Gdańsk 2000.

i inna podana przez prowadzącego.

Uwagi

Brak.

Zmodyfikowane przez dr inż. Anna Góralewska-Słońska (ostatnia modyfikacja: 22-03-2024 16:17)